

A NAGY KALÁND

Még nem jártak a trolik a Tung Csiao Min Hsziangon, csak néhány kerékpáros és teherriksás igyekezett munkahelyére, amikor tömött hátzissákkal a pekingi pályaudvar felé igyekeztem.

Pár nappal ezelőtt érkeztem a kínai fővárosba, távolkeleti utazásom kiinduló állomására. Régi vágyaim, titkos reményeim valóra váltak: megnyílt előttem Kelet Kapuja, s beléphettem álmaim birodalmába...

Kína! Mennyit olvastunk már rólad, mennyit hallottunk már nagyságodról, csodákat művelő népedről, gyönyörű tájaidról, mégis most látom csak: mily keveset tudunk felőled!

Az első utam a négyezeréves birodalom leghatalmasabb alkotásához: a Kínai Nagy Falhoz vezet.

Az állomáson a vonathoz egy kék vattaruhas, hosszú fekete copfos kínai kalauz kislány a kocsijába invitál. A vagon már majdnem teljesen megtelt utasokkal, a kislány azonban talál még számomra ülőhelyet. Utitársaim kíváncsian fordulnak felém. Szokatlan hogy egy külföldi (ezt bőröm fehér színe itt messziről elárulja) egyszerű fapados vasúti kocsiban s pláne: egy nagy hátzissákkal megpakolva velük együtt utazik.

Vonatunk percnyi pontossággal indul. Ismét megjelenik a copfos kalauz-lány (minden egyes vagonnak külön kalauza van), egy nagy gőzölgő ibrikből forró vízzel tölti meg az ablak alatti kis asztalkán csészéinket. S mialatt a forró vizet szűrősejtjük, a lány térül-fordul, és most társasjátékokat, könyveket, képesújságokat oszt ki az utasok közt. Figyelem: senkitől sem kér igazolványt, mint ahogy az nálunk szokás, mégis, még sohasem hiányzott egy csésze, könyv, vagy egy társasjáték az útvonal végén! Nyugodtan itt felejtethed pénztárcádat vagy elejtesz a földön egy tíz yuanos bankjegyet: biztos, hogy visszakapod!

Amulatom egyre fokozódik, midőn a lány a vagon közepén csilingelő hangon valamit magyarázni kezd. Az utasok az ablakokhoz tódulnak. A reggeli páras levegőben 30—40 gőzölgő óriási cukorsüveg tűnik a szemembe, a kínai nép összefogásának legnagyobb dokumentumai: a népi kohók! A Kínai Kommunista Párt kiadta a jelszót: több vas kell a hazának, mint amennyit a nagy kohók elő tudnak állítani! S máról holnapra a kínai falvakban, kommunákban, de még a városokban is az egyszerű, kezdetleges kohók ezreit és tízezreit állították fel. A parasztok, mellékfoglalkozásképpen, ma vasat olvasztanak s olyan lelkesedéssel, hogy az számunkra elképzelhetetlen! Nem telt bele egy év sem és Kína nyersvas termelése megduplázódott...

A kalauz lány most közkívánságra énekelni kezd: csodás népdalok szállnak ajkáról. Nagy tapsot kap az utasoktól. Azzal hálálják meg kedvességét, hogy nyélre szerelt vizesruhákkal minden órában egyszer segítenek feltörölni a kocsit, letisztogatják az ablakokat, a függönytartókat. Közben újabb utasok jönnek. Milyen jó lenne, ha odahaza is ilyen családias, kedves kapcsolat lenne a kalauz és az utasok közt!

Nankou elhagyása után vonatunk sziklás völgyben kapaszkodik felfelé. Omladozó bástyákat világítanak meg a ködön áttűző, frissen kelt nap sugarai. Most már misem természetesebb, hogy copfos kalauzunk ismét magyarázni kezd: Tyun Yun-Kuang erődítményeit, várbástyáit és a messzi, magas hegygerincekre felkúszó várfalait lát-hatjuk itt. Az utasok feszült figyelemmel hallgatják az ismertetést, mely visszaviszi őket a kínai nép ősi történetébe. Kína mai vezetői mindent elkövetnek, hogy tanítsák, neveljék a népet. Ez a kis kalauzlányka is egyszerű harcosa ennek a hatalmas kultúrforradalomnak.

Mozdonyaink mélyeket szuszogva, húzva-tolva egyre magasabbra tuszkolják szerelvényünket. Több mint fél kilométeres szintkülönbséget kell itt egész rövid szakaszon leküzdenie a vonatnak, hogy elérje a Badalin-hágót. Ott aztán hosszabb alagúton bujik át a Yun Din-ho katalánába.

A kis hegyi vonat rádióközpontja a vagonokban elhelyezett hangszórókon közli, hogy a következő állomás: Tyin Luncsou.

Felkapom a fejem és az ablakon keresztül az állomás épülete mögött megpillantom mai túráim célját: a Nagy Falat!

Vagy 2—3 km-nyit kellett gyalogolnom, hogy elérjem a hágót, ahol a műút keresztezi a falat. A Badalin-hágó — Pekingtől 66 km-re ÉK-re, — a múltban is fontos közlekedési útvonal volt. Természetes, hogy itt két sorban épült bástyák védelmezték a birodalmat.

A baloldali bástyára kapaszkodom fel. Pillanatok alatt már fentről figyelem a csodás látványt. A fal, ez a 2 500 km hosszú kőgígyó, itt nyújtózkodik előttem, felkúszik az első meredek csúcsra, majd eltűnik és ismét előbukkan a következő gerincen...

Álom ez vagy valóság? Az arcomba csapó jeges, fagyos északi szél adja meg rá a választ, hogy nem alszom, nem álmodom! Ez a valóság!

Túrámat a falon DK-i irányban kezdem meg.

A fal teteje öt méter széles és két szélén kb. fél méter vastag kőpárkány húzódik végig. A dél felé néző oldalon ez alig 1 m magas, de az északi oldalon 2 méterre emelkedik és szabályos közökben törések csipkézlik. A fal tetejét szépen kikövezték és ahol 15—20 foknál meredekebb hegyoldalon kapaszkodik felfelé, lépcsőzetesen

A modernizált riksa Peking utcáin

A Nagy Fal egy részlete (szerző felv.)

építették meg a fedőburkolatot. 100—150 méterenként négyszög alakú, 1—2 emeletes bástyák következnek. Az egész fal átlagosan 6—8 m magasra emelkedik ki és a tetejére, kizárólag a déli oldalon, ugyancsak 100—150 méterenként falba épített lépcsők vezetnek fel.

Mialatt a fal tetején gyalogolva egyre magasabbra jutok, az jár az eszemben, milyen óriási gazdasági erő és fejlett kultúra kellett ahhoz, hogy ilyen gigászi méretű építményt létrehozzon. Egy prospektusban olvastam, hogy ha a Kínai Falat átépítenék 4 m magas és 1.5 m széles fallá, az olyan hosszú lenne, hogy körül érné a földet.

A csúcson levő bástyából felejthetetlen szép a kilátás. 1 000—1 300 m magas, meredekfalú hegyek vesznek körül. A hegyek kopárok, sehol egy fa, egy bokor, csak köröngyeteg mindenfelé. De már nem sokáig! Millió és millió kicsi gödröcske jelzi, hogy itt is megindult a telepítés és egy-két évtized múlva rá sem lehet ismerni a tájra.

Észak felé belátni a Yun Din-ho völgyébe és a nap sugarai hatalmas vízfelületet csillogtatnak. A Yun Din-ho áradásaival a pekingi lapályon sok millió embert pusztított már el és mérhetetlen károkat okozott évezredek óta. A népi Kína a felszabadulás után 2 és fél év alatt megrendszabályozta ezt a rakoncátlan hegyi folyót, 45 m magas és 290 m hosszú völgyzáró gátat létesítettek és a közel 50 km hosszú, új mesterséges tóban mintegy 2.5 milliárd m³ vizet tárolnak, amely energiát szolgáltat és nagy területek öntözését teszi lehetővé.

Az elmúlt években a műút két oldalán mintegy 1—1 km hosszúságban a falat és a bástyákat kijavították, eredeti formájában állították helyre. A látogatók általában csak ezt a szakaszt járják be, innen tovább menni csak különleges engedéllyel szabad.

Pedig ezután következnek az igazi, szép szakaszok. Igaz, a remek kilátásért meg kell küzdeni. A falak he-

lyenként leomladoztak, a bástyák átjárói leszakadoztak, törmelékekkel betömődtek. Nem csoda, hiszen több mint kétezer év óta állják az idő viharát és dacoltak az ellenség megújuló támadásai ellen. A kínai történetírás szerint különböző dinasztiák alatt, az időszámításunk előtti 401—221 években épült ez a fal védekezésül a mongol puszták nomád népeivel szemben.

Újabb és újabb szakaszokat járok be, közben a filmfelvétel- és fényképezőgépem gyakran működésbe lép. Téma van bőven, minden kanyar, minden egyes bástya egy-egy új élmény.

Kora délután visszatértem a Badalin-hágóhoz s most ÉK-i irányban indulok el. A helyreállított részt elhagyva, a 7. bástyánál elakadok. A bástya alatt százméteres mélység, vissza kell mennem, hogy a falakon belül egy kis ösvényen átjussak a szakadék tulsó oldalára. Onnan tovább folytatódik a fal.

Órákig tartó út után azon veszem észre magam, hogy a nap eltűnőben van a távolabbi bástyák és 2—3 000 m-es csúcsok mögött. Úgy látszik, a természet újabb örömet szerez nekem. A bástyák mögött lebukó nap elé vörös felhőfoszlányok úsznak. Ez aztán romantikus színes naplemente felvételekre ösztönöz.

Mialatt bástyától-bástyáig visszafelé gyalogolok, a hold is előbúj. Sápadt fénye különlegesen varázslatosá teszi a tájat. Köröskörül furcsa formájú, csipkés, sötét sziklacsúcsok és közöttük, mint egy sárkánykígyó, a Nagy Fal tekergőzik csúcsról-csúcsra, völgyből-völgybe. Felejthetetlen látvány!... Örök élmény!

A Tung Csiao Min Hsziang ismét csendes volt már, mikor Pekingben szállásom felé ballagtam. Csak néhány kerékpáros riksa húzott el mellettem...

Balázs Dénes

Keresse fel A BÖRZSÖNY HEGYSÉG BEN LÉVŐ NAGYHIDEGHEGYI TURISTAHÁZAT

★

Kiváló síterep

★

Remek túralehetőségek

★

Meleg-hidegkonyha

